

Ainekava

Eesti keel II kooliaste

Ainekava aluseks on riiklik õppekava ja selle [lisa nr 1](#) Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ainekavas on välja toodud rõhuasetused, kooli eripärast tulenevalt olulisim. Kooli ja valdkonna eripärad on kirjeldatud kooli õppekava üldosas ning valdkonnakavades.

Õppeaine kirjeldus

Põhikooli keeleõpetuse eesmärgiks on tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

II kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstilooming ning keeleteadlikkus. Eesti keele õpetamise keskmes on (tervik)tekstid ja katkendid või tekstikorpused ning nendega seotud tekstitoimingud.

Õpilane:

- 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
- 2) mõistab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
- 3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;
- 4) teeb õpitu piires keeleteadlikke valikuid, kasutab korrektset kirjakeelt ja sobivat sõnavara;
- 5) loeb tekste ladusalt ja eesmärgistatult eri keskkondades ja allikatest;
- 6) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel;
- 7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;
- 8) mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära;
- 9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi;
- 10) väärtustab lugemist, leiab endale sobivat lugemisvara.

Hindamine

II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning e-kirja kirjutamist.

Klass: 6.	Tunde nädalas: 2
-----------	------------------

Õpitulemused	Õppesisu Mida õpetajad õpetavad, mida õpilased õpivad? (teemade lühikirjeldus)	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud Kuidas toetatakse üldpädevuste saavutamist? Milliseid läbivaid teemasid käsitletakse? Millised on lõimingu võimalused? <i>Õpioskuste kujundamine.</i>
<p>Suuline ja kirjalik suhtlus Esitab kuuldu ja loetu kohta kriitilisi küsimusi ning avaldab arvamust, sõnastab järelduse;</p> <p>lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;</p> <p>osaleb aktiivselt klassi- ja rühmavestluses.</p>	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus</p> <p>Tekstide kriitiline kuulamine, faktide leidmine ja kontrollimine, kuuldule hinnangu andmine. Kriitiliste küsimuste esitamine vahetus suhtluses.</p>	<p>Pädevused: <i>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</i> - teeb koostööd õpetaja ja kaasõpilastega. Avaldab oma arvamust, tunnustab kaaslaste ideid ja arvestab teistega. <i>Kultuuri- ja väärtuspädevus</i> - väärtustab ümbritsevat keskkonda ja looduslikku mitmekesisust; väärtustab loomingut ning on oma ettevõtmistes loominguline. <i>Õpipädevus</i> - töötab individuaalselt ja rühmas; seostab omandatud teadmisi varemõpitu ja kogetuga; analüüsib oma teadmisi ja oskusi. <i>Suhtluspädevus</i> - suudab ennast selgelt väljendada, esitleb enda seisukohti. <i>Enesemääratluspädevus</i> - tekstide üle arutledes kujuneb positiivne minapilt. Erinevates õpiolukordades tuleb esile õpilase eripära. <i>Digipädevus</i> - leiab ja säilitab digivahendite abil infot, kasutades juhendaja abi.</p>
<p>Põhjustab oma seisukohta ja aktsepteerib kaaslase põhjendatud seisukohti.</p>	<p>Seisukoha põhjendamine paaris- või rühmatöö ajal. Klassivestlus, diskussioon. Vestluses kõnejärje hoidmine ja üleandmine kaaslasele. Kaaslase aktiivne kuulamine, kaaslase öeldu täiendamine ja täpsustamine. Vestluskaaslasele positiivse tagasiside andmine.</p>	<p><i>Ettevõtlikkuspädevus</i> - suudab oma ideid luua ja ellu viia.</p> <p>Ainetevahelised lõimingud. Sotsiaalsed- pere- ja sotsiaalsete suhetega seotud teemade käsitlemine.</p> <p>Loodusõpetus- teksti mõistmine, töökorralduste kuulamine ja mõistmine. Kehaline kasvatus-</p>

		aktiivsed ja liikumist nõudvad tegevused õppetunnis. Matemaatika - tekstist vajaliku info leidmine, visuaalselt esitatud infost arusaamine.
Kasutab suhtluses sobivaid keelevahendeid, sh korrektset kirjakeelt õpitu piires nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses.	Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine. Viisakusväljendite kasutamine, sobiva suhtlusstiili valimine, parasiitkeelendite vältimine, mõtte lõpuleviimine. Viisakas ja ohutu suhtlus virtuaalkeskkonnas.	Läbivad teemad: <i>Keskkond ja jätkusuutlik areng</i> – hoiab ja kaitseb keskkonda. <i>Kultuuriline identiteet</i> – väärtustab omakultuuri, kombeid ja traditsioone. <i>Teabekeskond</i> – tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda. <i>Tervis ja ohutus</i> – järgib tervislikke eluviise, käitub turvaliselt ning aitab kaasa tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. <i>Väärtused ja kõlblus</i> – tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi, järgib neid nii koolis kui ka väljaspool kooli. <i>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</i> - on suhtlus- ja koostööaldis, väljendab oma arvamust ning oskab probleemidele lahendusi leida.
Teksti vastuvõtt Nimetab põhilisi Eesti meediakanaleid, eristab Rahvusringhäälingu ja kommertskanalite eesmärgi.	Teksti vastuvõtt Arutlevate meediatekstide ülesehituse analüüs. Lõigu, teksti eesmärk, varjatud eesmärk. Argumendi osad. Mõjutusvõtete ja hinnanguliste keelendite leidmine. Meediakanalid ja -väljaanded Eestis, kommertsmeedia ja rahvusringhääling. Raadio- ja telesaadete eripära, vormid ning liigid.	Pädevused: <i>Kultuuri- ja väärtuspädevus</i> - väärtustab ümbritsevat keskkonda ja looduslikku mitmekesisust; väärtustab loomingut ning on oma ettevõtmistes loominguline. <i>Õpipädevus</i> - töötab individuaalselt ja rühmas; seostab omandatud teadmisi varemõpitu ja kogetuga; analüüsib oma teadmisi ja oskusi. <i>Suhtluspädevus</i> - suudab ennast selgelt väljendada, esitleb enda seisukohti.

<p>Tunneb õpitud meediatekstide liike ja nende kasutamise võimalusi, oskab analüüsida meediatekste nende ülesehituse põhjal;</p> <p>kasutab meediatekstide analüüsil õpitud keele- ja tekstimõisteid.</p> <p>Leiab tekstist argumendi ülesehituse osad;</p> <p>teeb järeldusi kasutatud keelevahendite kohta ning märkab kujundlikkust mõjutusvahendina.</p> <p>Võrdleb meediatekste, esitab kriitilisi küsimusi ja avaldab arvamust, teeb tekstist lühikokkuvõtte.</p>	<p>Raadiosaate eesmärgistatud kuulamine, telesaate eesmärgistatud vaatamine, kuuldu konspekterimine, võrdlemine, kokkuvõtte tegemine.</p> <p>Trüki ja veebiajakirjandus. Ajalehežanrite (uudis, arvamyslugu, intervjuu, olemyslugu) eesmärgid ja ülesehitus. Pilt meediatekstides: pressifoto, karikatuur, pildiallkirja eesmärk. Reklaam: sõnum, pildi ja sõna mõju reklaamis, adressaat, lastele mõeldud reklaam.</p> <p>Mõisted</p> <p>Uudislugu, arvamyslugu, meedia, pressifoto, karikatuur, trüki- ja veebiajakirjandus, intervjuu.</p>	<p><i>Digipädevus</i> - leiab ja säilitab digivahendite abil infot, kasutades juhendaja abi.</p> <p>Ainetevahelised löimingud. Sotsiaalne - pere- ja sotsiaalsete suhetega seotud teemade käsitlemine.</p> <p>Loodusõpetus- teksti mõistmine, töökorralduste kuulamine ja mõistmine. Matemaatika- tekstist vajaliku info leidmine, visuaalselt esitatud infot arusaamine.</p> <p>Läbivad teemad: <i>Teabekeskond</i> – tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda.</p> <p><i>Tervis ja ohutus</i> – järgib tervislikke eluviise, käitub turvaliselt ning aitab kaasa tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.</p> <p><i>Väärtused ja kõlblus</i> – tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi, järgib neid nii koolis kui ka väljaspool kooli. <i>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</i> - on suhtlus- ja koostööaldis, väljendab oma arvamust ning oskab probleemidele lahendusi leida.</p>
<p>Tekstiloomed</p> <p>Leiab juhendamise abil tekstiloomeks vajalikku teavet, tunneb kirjutamiseks ja esinemiseks valmistumise põhiastmeid, täiendab tagasiside põhjal oma teksti.</p> <p>Valdab alustekstil kirjutamise põhilisi võtteid, täiendab alusteksti enda mõtetega.</p>	<p>Tekstiloomed</p> <p>Protsesskirjutamise etappide meenutamine. Lisateabe otsimine. Alusteksti kasutamine enda tekstis: refereerimine.</p> <p>Alustekstile enda mõtete lisamine, autori ja enda mõtete vastandamine, kõrvutamine.</p>	<p>Pädevused: <i>Kultuuri- ja väärtuspädevus</i> - väärtustab ümbritsevat keskkonda ja looduslikku mitmekesisust; väärtustab loomingut ning on oma ettevõtmistes loominguline. <i>Õpipädevus</i> - töötab individuaalselt ja rühmas; seostab omandatud teadmisi varemõpitu ja kogetuga; analüüsib oma teadmisi ja oskusi.</p> <p><i>Suhtluspädevus</i> - suudab ennast selgelt väljendada, esitleb enda seisukohti.</p>
<p>Kirjutab kirjandi, milles kasutab kirjeldamist, jutustamist, koostab argumentatsiooni;</p>	<p>Kirjandi ülesehitus: Sissejuhatus, teemaarenduse lõigud e argumendid, kokkuvõtte. Lõigu ülesehitus: väide, selgitus, näide, järeldus. Tabav pealkiri.</p>	<p><i>Enesemääratluspädevus</i> - tekstide üle arutledes kujuneb positiivne minapilt. Erinevates õpilaskordades suhestub õpilane käsitletavate teemadega, loovülesannetes tuleb esile õpilase</p>

<p>avaldab viisakalt ja olukorrast lähtudes arvamust sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suuliselt kui ka kirjalikult.</p> <p>Vormistab kirjalikud tekstid korrektselt nii käsikirjas kui ka arvutis;</p> <p>kasutab tekste toimetades ja kaaslast tagasisidestades omandatud keele- ja tekstimõisteid.</p>	<p>Oma sõnastuse ja lausestuse toimetamine, õigekirja korrektori kasutamine, oma vigade leidmine ja parandamine. Teksti vormistamine arvutil: reavahe, joondus, lõiguvahed, pealkirjastamine. Multimodaalse teksti loomine: pildi-, video ja graafilise materjali kasutamine. Teksti kujundamine erinevates rakendustes.</p>	<p>eripära. <i>Digipädevus</i> - leiab ja säilitab digivahendite abil infot, kasutades juhendaja abi.</p> <p>Ainetevahelised lõimingud. Sotsiaalsed - pere- ja sotsiaalsete suhetega seotud teemade käsitlemine.</p> <p>Loodusõpetus- teksti mõistmine, töökorralduste kuulamine ja mõistmine. Matemaatika- tekstist vajaliku info leidmine, visuaalselt esitatud infot arusaamine.</p>
<p>Kirjutab eesmärgipäraselt multimodaalseid tekste ja ajakirjandusžanre.</p>	<p>Ajakirjandustekstide kirjutamine: reklaam, uudis, arvamslugu, intervjuu.</p>	<p>Läbivad teemad: <i>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</i> - on suhtlus- ja koostööaldis, väljendab oma arvamust ning oskab probleemidele lahendusi leida. <i>Teabekeskond</i> – tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda.</p>
<p>Eristab kirjakeelt ja argikeelt, teeb sobiva sõnavaliku vastavalt kontekstile.</p>	<p><u>Sõnavaraõpetus</u></p> <p>Kirjakeel ja argikeel (sh släng), sõnade stiiliväärtus ja märgendid sõnastikes. Sõnavaliku täpsus erinevates tekstides ja enda tekstis. Sobiva sõnavaliku tegemine vastavalt kontekstile: oma või võõrsõna, harvad, vanamoelised sõnad jne.</p> <p>Mõisted</p> <p>Kirjakeel, argikeel, murded. Murdekaart.</p>	<p>Ainetevahelised lõimingud:</p> <p><i>Keskkond ja jätkusuutlik areng</i> – hoiab ja kaitseb keskkonda. <i>Kultuuriline identiteet</i> – väärtustab omakultuuri, kombeid ja traditsioone. <i>Tervis ja ohutus</i> – järgib tervislikke eluviise, käitub turvaliselt ning aitab kaasa tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. <i>Väärtused ja kõlblus</i> – tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi, järgib neid nii koolis kui ka väljaspool kooli.</p>
	<p><u>Vormiõpetus</u></p> <p>Grammatiline ühildumine käändes ja arvus.</p> <p>Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Omadussõnade kokku- ja lahkukirjutamine (<i>ne-</i> ja <i>line-</i>liitelised omadussõnad).</p> <p>Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Põhi- ja järgarvsõnade kokku-</p>	

	<p>ja lahkukirjutamine. Kuupäeva kirjutamise võimalusi. Arvsõnade käänamine. Põhi- ja järgarvsõnade kirjutamine sõnade ja numbritega, nende lugemine. Arvsõnade kasutamine tekstis. Sõnastike kasutamine käändevormide kontrollimis</p>	
<p>Moodustab ja kirjavahemärgistab liitlauseid enda tekstis.</p> <p>Rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ning tekste analüüsis ja hinnates.</p>	<p><u>Lauseõpetus</u> Liitlause. Lihtlausete sidumine liitlauseks. Rindlause ja osalused. Sidesõnaga ja sidesõnata rindlause. Rinnastavad sidendid.</p> <p>Põimlause. Pea- ja kõrvallause. Alistavad sidendid. Põimlause kirjavahemärgistamine.</p> <p>Mõisted</p> <p>Rindlause ja põimlause. Põhi – ja järgarvsõna</p>	